

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLTETKE

XIII. évfolyam.
3718. szám
4 oldal,
20 bani
1957,
február 8,
péntek

Lapunk tartalmából

— Flatal művészek vendégszereplése (2. old.)
— Külföldön szabadalmzatunk értékes hazai találmányokat (2. old.)
— Testnevelés és sport (2. old.)
— Gondnői képzés (2. old.)
— Városházépítési Eptési Fejlesztési (3. old.)
— A görögországi szovjet nagykövetség sajtóosztályának nyilatkozata (4. old.)
— Szakszervezeti aktívagytól Csepelen (4. old.)
— Csu En-laj sajtóterkezetlet tartott Colomboban (4. old.)
— Eisenhower elnök sajtónyilatkozata (4. old.)
— Ciprusban továbbra is üldözik a görögöket (4. old.)
— Jegyzékaváltás a magyar és az angol kormány között (4. old.)

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

Váltsuk valóra a párt határozatait

Ezekben a napokban zajlottak le az üzemekben, gyárakban, kisipari termelőszövetkezetekben és intézményekben a pártalapszervezetek közgyűlései, amelyek megválasztották az RMP Központi Vezetősége 1956 december 27—29-i plenáris ülésének nagyfontosságú határozatait. Elénk és egyben termékeny vita alakult ki ezeken a gyűléseken, s a vita során, a kommunista javaslatok alapján a pártalapszervezetek új, a gazdasági sikerek fokozását elősegítő célkitűzésekkel gazdagították, kiegészítették munkatervüket.

A G. Dimitrov vagongvárbán és a CFR egységeiben, éppúgy mint a kisipari termelőszövetkezetekben és mindenütt, ahol a Központi Vezetőség plenáris ülésének határozatait megvitatják, a vita során felszínre került az a tény, hogy üzeminkben létezőnek jelentős belső tartalékok, mint: a termelőkapacitás tökéletesebb kihasználásának szükségessége (a I. Ranghet gyárban), a megszakításokkal folyó munka felszámolása és az ütemes tervteljesítés biztosítása (a CFR főműhelyben), a műszaki anyagellátás megújítása és a felesleges adminisztratív költségek csökkentése (a G. Dimitrov gyárban) és mások, amelyeknek felkutatása és hasznosítása a termelésben feltétlenül hozzásegítheti népi demokratikus államunkat, hogy tovább javítson a dolgozók életszínvonalán.

De ezeken az úgynevezett fontosabb, nagyobb tartalmúakon kívül minden üzemben és gyárban akad még számos apró, avó aprónak tűnő tartalom is, amelyek felett gondolatlan módon átsiklik a vállalatvezető figyelme. A I. Ranghet szerszámgépgyárban például, ahol egyébként rendszeresen megvalósítják, sőt túl is teljesítik a tervfeladatokat, csökkentik a termékek önköltségi árát és növelik a termelékenységüket, előfordulnak olyan figyelmen kívül hagyott esetek, mint kések, mulasztások és a munkahelyi elhagyása a munkaidő letelte előtt. Rendszeres, alapos és türelmes politikai felvilágosító munka szükséges a kommunista részéről ahhoz, hogy valóra váljanak az alapszervezetek által tervbevetett magasabb célkitűzések. Meg kell értenie minden dolgozónak, hogy ha például egy gyárban pontosan a munkaidő kezdésének időpontjában — például reggel hét órakor — érkeznek a gyárba, ahelyett, hogy akkor már megindítanák a gépeket és délután háromkor már kilépnek a kapun, ahelyett, hogy csak akkor állítanak

le a gépeket, mert végeredményben így teljes a törvényes munkaidő — sok ezer munkaóra vész kárba, ami közvetve, de közvetlenül is, minden dolgozót megkárosít. Beszélünk kell itt a termelési értekezletekről és azok jelentős szerepéről a termelés tökéletesebbé, az elmunkások és újított munkatapasztalatainak elterjesztéséért folytatott tevékenységben. Szó van erről a kérdésről, ugyszólván minden pártalapszervezet munkatervében. S ez nem véletlen, hiszen ma még számos helyen tapasztalható, hogy a termelési értekezletek nem készítik elő kellő gondnal s e munkában formalizmus mutatkozik. A pártbizottságok, illetve a pártalapszervezetek büroinak feladata irányítani az üzemi bizottságok tevékenységét, ezeknek viszont kötelességük a termelési értekezletek alapos megszervezése. Az üzemi bizottságoknak figyelembe kell venniük az értekezleten a dolgozók részéről elhangzott javaslatokat, s meg kell szivelnük a bírálatokat. Pontos és rendszeres nyilvántartást kell vezetni a javaslatokról és lelkületesen kell küzdeniük a javaslatok gyakorlatba ültetéséért. Csakis ebben az esetben járulhatnak hozzá eredménytel a termelési értekezletek a vállalatok tevékenységének megújításához, a belső tartalékok feltárásához.

Az utóbbi időben városunk üze-meiben és gyárjaiban azt tapasztalhattuk, hogy a műszaki-üzemelti vezetőségek és a szakszervezeti szervek elhanyagolják az észszerű munka elterjesztését. Mi a helyzet például a város két nagy textilgyárában? Evekkel ezelőtt mind a December 30, mind pedig a TEBA gyárban bevezették a termelésben Kovaljov szovjet mérnök haladott munkamódszerét, amely a gyakorlatban rövid idő múlva eredményesen hozzájárult a termelékenység növeléséhez. Sajnos azonban már jó ideje elhanyagolják e módszer rendszeres alkalmazását és nem foglalkoznak széleskörű elterjesztésével. Értékes belső tartalék ez, amely hozzájárul mind a mennyiség, mint pedig a minőség, teljesítés fokozásához és a termékek önköltségének csökkentéséhez.

A vállalatok pártbizottságainak, a pártalapszervezetek büroinak és minden kommunista elsőrendű feladata következetesen küzdeni, hogy megvalósuljanak az RMP Központi Vezetősége 1956 december 27—29-i plenáris ülése határozataiból fakadó célkitűzések.

A Központi Választási Bizottság

KÖZLEMÉNYE

az 1957 február 3-i nagynemzetgyűlési képviselőválasztások eredményéről

A nagynemzetgyűlési képviselőválasztások Központi Választási Bizottsága megvizsgálta a kerületi és szavazókerületi választási bizottságoknak az 1957 február 3-i nagynemzetgyűlési választások eredményére vonatkozó jegyzőkönyveit és a következőket állapította meg:

A választási névjegyzékekben az ország egész területén 11.652.289 honpolgár szerepelt.

A szavazásban 11.553.690 honpolgár, vagyis az összes választók 99,15 százaléka vett részt.

A Népi Demokrácia Frontjának jelöltjeire szavazott 11.424.521 honpolgár, vagyis a szavazáson részt vett összes választók 98,88 százaléka. A javasolt jelöltek ellen szavazott 115.880 választó, vagyis a szavazáson részt vett összes választók egy százaléka.

A nagynemzetgyűlési képviselőválasztásokról szóló törvény 78. szakasza értelmében 13.289 szavazólapot megsemmisítettek, ami az összes leadott szavazatok 0,12 százalékának felel meg.

Tartományok szerint a választások eredménye a következő:

Tartomány	A választói névjegyzékbe felvett választók száma	Szavaztak		Az NDF jelöltjeire leadott szavazatok		Ellene szavaztak		Megsemmisített szavazatok	
		összesen	százalék arányban kifejezve	összesen	százalék arányban kifejezve	összesen	százalék arányban kifejezve	összesen	százalék arányban kifejezve
BUKAREST VAROS	939.431	920.821	98,02	904.313	98,21	14.710	1,60	1.798	0,19
BACAU	594.394	590.157	99,29	584.848	99,10	4.216	0,71	1.093	0,19
NAGYBANYA	454.649	453.332	99,71	449.811	99,22	3.165	0,70	356	0,08
BUKAREST	1.011.300	1.007.650	99,64	1.000.362	99,28	6.619	0,66	669	0,06
KOLOZSVAR	800.147	795.593	99,43	790.772	99,39	4.010	0,50	811	0,11
CONSTANTA	416.201	414.102	99,50	412.076	99,51	1.853	0,45	173	0,04
CRAIOVA	1.009.904	1.005.415	99,56	997.653	99,23	6.160	0,61	1.602	0,16
GALATI	650.968	644.261	98,97	638.230	98,06	5.309	0,82	722	0,12
HUNYAD	416.644	414.560	99,50	409.480	98,77	4.071	0,98	1.009	0,25
IASI	564.349	557.103	98,72	550.233	98,77	6.20	1,08	850	0,15
NAGYVARAD	587.162	584.480	99,54	578.656	99,00	5.511	0,94	313	0,06
PITESTI	719.948	716.711	99,55	707.210	98,67	9.089	1,27	412	0,06
PLOESTI	893.958	882.996	98,77	871.160	98,66	10.319	1,17	1.517	0,17
SZTALIN	629.918	622.864	98,88	610.603	98,03	11.673	1,87	588	0,10
SUCEAVA	570.392	565.772	99,19	557.211	98,49	8.000	1,41	561	0,10
TEMESVAR	913.660	902.239	98,75	896.068	98,22	5.768	0,64	403	0,04
MAGYAR AUTONÓM TARTOMÁNY	479.264	475.634	99,24	465.835	97,94	9.387	1,97	412	0,09
ÖSSZESEN:	11.652.289	11.553.690	99,15	11.424.521	98,88	115.880	1,00	13.289	0,12

Növekszik a mezőgazdasági szocialista egységek taglétszáma

Gyorkon a néptanács végrehajtó bizottsága, a községben és a hozzá tartozó falvakban tevékenykedő pártalapszervezetek, politikai felvilágosító munkával igyekeznek meggyőzni az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztokat a nagyüzemi, szocialista mezőgazdálkodás fölsőbbrendűségéről. E célból agitátor-kollektívákat létesítettek. Menesen és Kuviban négy-négy csoport tevékenykedik, amelyekben párttagok, néptanácsai képviselők vesznek részt.

A párttagok és a néptanácsai képviselők politikai munkája már eddig is eredményhez vezetett. Ez évben a kuvini társuláshoz egy, a kollektív gazdasághoz három, míg a gyorki mezőgazdasági társuláshoz egy egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt nyújtotta be felvételi kérvényt. A politikai munkán kívül a kis- és középgazdaságokkal rendelkező parasztoknak a nagyüzemi, szocialista gazdálkodás fölsőbbrendűségéről történő meggyőzéséhez hozzájárul még a kollektívisták és a társulási tagjai életszínvonalának emelkedése, valamint a közös gazdálkodás útján elért sikerek.

András örömmel fogadta. S mint mondogta, társaisal együtt igyekezik majd növelni a terméshozamot, mert ebben egyéni hasznát is lát.

A tanyai élet zordsága pedig már bizonyára nem tart soká. Még a télen menyecske kerül a házhoz és ez így van rendjén. Hogy ki lesz a választott, arról halgat az amúgy is szűkszavú nyilatkozó.

Rab András alig győzött felelgetni a rengeteg kérdésre. Megtudtuk, hogy özvegy édesanyjával együtt tanyán él és négy hektár 22 ár földön gazdálkodik több-kevesebb sikerrel.

Tavaly 30 mázsa búzája s ugyanannyi kukoricája termett, azonban a kemétermesztés már nem járt sikerrel. Nem fizetett rá, de haszná sem volt belőle. A közsébelieknek az a véleményük, hogy a pécskai határ nem kendernek való s ebben valószínűleg sok igazság rejlik.

A kötelező beszállítás megkezdésétől szóló határozatot Rab

Ellesett képek

A pécskai néptanács egyik irodájában nagy a forgalom ezekben a napokban. A látogatók szinte egymásnak adják a kilincset, eljönnek, hogy átvesszék a „beszállítási könyvecskét”.

Előjáróban jegezzük meg, hogy a beszállítási könyvecskéknek már csak a címleple maradt, mert a termelők a huskvótára vonatkozó rész kivételével üres lapokat kapnak kézbe, amelyek közepén hatalmas pecsét nyom a diszeleg: „scutt!” (felmentve). A néptanácsnál külön bizottságot alakítottak, amely a beszállítási megsemmisítésével kapcsolatos helyzettel foglalkozik, kiállítja a könyvecskéket, tanulmányozza a tavalyi hátralékokat.

Amikor ott jártunk, éppen Rab András egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt volt a soros. Halkan diktálta személyi adatait, majd kíváncsian vette át könyvecskéjét. Suhajda József elvtársról, a bizottság egyik tagjáról. Tetített közbösséggel zsebébe sülyesztette könyvecskéjét, de alig várta, hogy az előszóba érkezze, hirtelen előszedte s gondolván, hogy senki sem figyeli, sebítlen tanulmányozni kezdte. A fényérzékeny le-

mez azonban elleste és megörököltette ezt a pillanatot...

Elbeszélgettünk. Szó volt a tanyai élet örömeiről és gondjairól, a beszállítási rendszer megkezdésétől szóló határozatról s

MÁR ZUG A TRAKTOR

Keltek fel fiúk, költöztették a traktorosokat Kessel Márton, a vladimirescu állami gazdaság növénytermesztési brigádosa.

Aj-taj, — nyújtózkodott álmosan Veiglen Ferenc —, már két óra?

Már el is múlt — állította Kessel.

Csak nem? — kérdezte közömbösen Blajan Ioan és ásitást elnyomva öltözködni kezdett.

Farca Octavian és Gerhardt Ferenc is morogva bár, de felcselekedtek.

Gondoljátok, nekem könnyebb volt felkelni? — békítgette őket Kessel. — Otthagyni a meleg ágyat?

Csak Bodant irigylem — jelentette ki a hideg víztől prüszkölve Farca. — Nem kell korán kelnie. Igaz, hogy utolsónak ő ellenőrizte a traktorokat...

Siessünk fiúk, mert mindjárt itt a reggel — sürgette a lassan készülőldőket. — Gondoljátok a brigád jó hírére.

Ez felvillanyozta az egész társaságot. Gyorsabban fűzőgették a bakancsokat. Egy-kettőre belebújtak ruhájukba. Bodan Vasile 1. számú traktorbrigádja az állami gazdaság élénjáró brigádjai közé tartozik. Az elsősegély, a jó hírnévért pedig meg kell dolgozni.

Mehetünk — oltotta el a villanyt Veiglen és kiléptek a fogas, sötét éjszakába. Az udvar közepén négy traktor várakozott. Az MTZ típusú óriási gumikereke traktorok úgy álltak ott, mint ugrásra készülő fenevadak. Mellettük hernyótalpas KD-k. Minden átmenet nélkül hirtelen ropogó zaj tölti be az udvart. Egy-kettő-három-négy. Felverik a környék szürnykölő kutyáit. Az indítómotorok szorgalmasan dolgoznak, forgatják a nagy Diesel-motort. A hideg miatt, begyújtásuk nem könnyű feladat. Végül mégis begyúlnak, s a kis motorok sorra elhallgatnak. Most már csak a Dieselek halk zümmögése hallatszik.

A meggyújtott lámpák nappali világosságban fűrésztik az udvart s a négy traktor a város hunyorgó lámpái felé veszi az utat. Ott van a

munkahelyük. Egy-két kilométerre Arad szélétől.

Gerhardt Ferenc cigarettára gyújt s addig a kisegítője tartja a kormányt. A cigarettá felpárázik, majd a traktoros nagyobb sebességre kapcsol. O az első a kis traktor-karavánban, ezért a többi is utána siet. Az egyik kanyarban azonban baj történik. A befordított első kerekek keresztbefordulva csuszának, bukácsolnak a fogas uton, de a gép nem változtatja az irányát és veszedelmesen halad előre a villamosvonal sinjei és villanyfű felé. Egy pillanat alatt ki kapcsolja a hajtóművet s beletapos a fékbe. A nagy kerekek megállnak s még csuszának egy darabot.

A differenciálműnél van a baj — állapítja meg Gerhardt, miután körüljárta a traktort.

Nincs sok idő a tanakodásra. Veiglen a magáé után kapcsolja Gerhardt gépét s a többiek folytatják az utat.

Igyekezz kiélni minél előbb — szól még utánuk Kessel.

Megérkeztek. A fogas, derlepte földeket sötétebb sávok tarkítják. A friss szántás nyomai. Február 4-én és 5-én husz hektárt szántottak fel. Nemsokára megérkezik Veiglen is. A hiba oka felől érdeklődnek.

Tíz óra felé már kijöhet — nyugtatja meg őket Veiglen.

A három traktor eltávozik egymástól. Mindegyik a maga munkaszakaszába megy. Az ekék mélyen beleavadjak a fogas földbe. Az egyik már a sor végére ért, most fordul a másik is. Kerülnek-fordulnak. Halad a munka.

Hajnaldok. Mégcsak a sötétség kezd oszladozni. A lámpák fényével versenyezve hunyorognak a csillagok. Ha valaki az országot felől nézné őket, elcsodálkozhatna ezeken a földreszállt hajnalcsillagokon. Blajan jölné a tiszta égboltra és örömmel állapítja meg: ma is szép időnk lesz. A távolban a vasuti töltés mögül előbukkan a traktorkerek-nagyságú Nap.

Mulnak az órák, a traktorok egyre nehezebben húznak. Farca érz a gép minden rezdülését. Fokozza a

gázt, hogy az olvadás miatt puhulni, tapadni kezdő föld ellenállását legyőzze. A magasán járó nap éreztően melegít. A nedves földek kődnék is beilló párákat ergetnek. A töltés jobboldalán lévő kis erdő úgy párolog, mintha gőzjűrdő lenne. Farca megáll, nyújtózkodik, hogy szinte hallhatóan ropognak a csontjaid. Verderrel a kezében az egyik mélyedésben összegyűlt töcsőhöz siet. Betöri a vékony jégkérget, megnézi: tiszta. Víz mer és a hűtőbe tölti.

Blajan Ioan kényelmesen elnyújtózkodik a KD-traktor puha ülésén. Nekki aránylag könnyű munkája van. A barázdában minden kormányzás nélkül is megtartja a gép az egyenes irányt. Csak a fordulóknál kell a kormányhoz nyúlania. Van ideje a könnyű szépségében gyönyörködni, csakhogy már sokszor látta, most közömbösen elsiklik a tekintete a párdzó földek, a csillogó jejtűkről, a fényes napkorong felett, a barázdákban keresgélő varjúkat figyeli. Egy szerre csak Vladimirescu felől egy gyorsan növekvő pont tűnik fel. Egyre közeledik, már kivehetővé válnak a traktor körvonalai is.

Gerhardt jön — int a többiek felé Veiglen.

Kessel is az érkező traktor elé siet. — Mennyi van már? — kérdezi Gerhardt a mezei brigád vezetőjét.

Ez itt tíz hektár, a másikkal meg, ha sikerül a töltés mellett is még ma felszántani, akkor harminc hektár lesz. Marad még harmincöt hektár. A hét végéig, ha az idő így tart és ti is megnyomjátok a gombot, befejezzük, s alhattok tavasszal. Akkor meg jön majd a vetés...

Meg lesz. De még mennyire, hogy meglesz — igéri Gerhardt és az időközben odagyűlt többi traktoros. — De nem azért, hogy aludjunk, hanem, hogy a brigádunk továbbra is az első legyen és hogy tavasszal, mihelyt az idő jellemelegszik, megkezdhesük a vetést.

A csoport szétszlik. Most már négy traktoreke vágja a rohamosan fogó szántatlan földet.

Szender Károly

Változatos műsor, telt ház és kivételes teljesítmény, körülbelül

egy jellegzetesnek legutóbbi szimfonikus hangversenyünket. Az est vendégszereplői: Mircea Basarab, a bukaresti George Enescu Filharmonia neves karnagyja, Ion Danie bukaresti oboa-művész és Schwartz Tamás, fiatal kolozsvári zongoraművész voltak.

Ion Danie

fiatal oboa-művész ma kétségtelenül országunk legnagyobb tehetsége. A bukaresti és prágai nemzetközi versenyek díjnyertes, nemrég tett vissza sikeres lengyelországi körútról. Közönségünk érdeklődéssel várta a művész bemutatkozását. Ion Danie a repertoárjában szereplő tizenkét versenymű közül (1) a legkedveltebb és mondhatnók, a legigényesebb oboaversenyyel kedveskedett zenekedvelőknek: Haydn versenyművét. A művész előadása mindenekelőtt igen magasfokú muzikalitással telt tanúságot, amely a nagy felkészültséget, tudást, tapasztalatot és művészi elhelyezkedést tükrözi. A művész legnevezetesebb feladatait is átgépiette őt. Az oboa-művész legnagyobb erényei: simán, finom művészi eszközökkel, folyékonyan megoldott hiteles előadása, egyszerű technika és magávalragadó lendülete. Hangvétele mindig tiszta, friss, könnyed, játékos szellemes megoldásokkal, megfogó és megfogóval. Impozáns lendülettel pergett végig. Közvetlen hangjával szinte egysávrá magához vonzotta a közönséget. Lágy tónusa, kellemes (helyenként kissé túl széles) vibrációja határozottan szívesen, könnyed billentyűkezelése élményekben gazdag. Feltűnő könnyedséggel oldotta meg a vendégművész a legegyszerűbb és legnevezetesebb problémáit (az oboa hangja túlhangsúlyozta karakterét, így hosszabb idő után hagyott jelszó), amelyet azonban a művész ezáltal még a ráadásul megismert utolsó tétel végén is jelezte. A kivételes előadást hosszantartó taps fogadta.

Mircea Basarab

nem először vezényelt aradi közönség előtt. Koncertjeitünk régi ismerőse, aki már eddigi szerepléseivel sok felejthetetlen élményt ajándékozott meg bennünk. A fiatal karnagy nemrég tért vissza Lengyelországból, ahol a bukaresti George Enescu Filharmonia, a Varsóban részvevő több neves külföldi zenekar között a legnagyobb sikerrel állta meg helyét. Mircea Basarab a bukaresti Ciprian Porumbescu Zenei Főiskola karnagyja szakán professzora.

Hangversenye bevezető részében Mozart Haffner szimfóniáját, a műsor végén pedig Ravel La valse című művét vezényelte. Mozart tolmácsolása elején meggyőződhettünk, hogy komoly képzettségű muzikusként kezelt ezen az estén a karmester pálcája. A fiatal mester két órányi első percekben szembeállított: kitűnő feje és keze van. Nemcsak kitűnő tudja a partitúrát, nemcsak kitűnő vezényel, de tudja, hogy mit akar és zenei mondanivalóját a zenekar tagjaira is átviszi. Az ilyen karmestert szeretik a zenekarok. Tempo és dinamika különbségeket (váltó tempó, váltó dinamika) pillanatok alatt old meg a legnagyobb könnyedséggel, zenekari palettájának színei töretlenül, pompásan jelennek meg, mondanivalója pedig mindvégig érdekes és lebilincselő.

A szimfónia interpretációját első sorban a lezáró, megtisztult egyszerűség és nobilitás jellemezte. Talán legjobban a menüet és az utolsó tétel tetszett. Az előbbi natív, friss intenciója, egyszerű, közvetlen bája, csendes öröme, derűt sugárzóan csendült fel, az utóbbi pedig plasztikus, átlátszó és rendkívül virtuóz megszólaltatásával ragadta magával a hallgatót. Kifinomult, a legigényesebb hangzást követelő, virtuóz és mégis természetes, minden egyéniségkedvelő mentes dirigálása, férfias lírával és

Termesszűnt szójababot

Jövedelmező növény

A szójabab a messzi keleti országokban a rizzslel együtt az emberek fő táplálékát képezi. Nagyon értékes, hogy a szójababot, amely hasonlít a rendes babhoz, milyen sokféleképpen lehet felhasználni. A szójából különböző ételeket, főzelékeket, edényeket készítenek. Számos európai és amerikai országban nagyra értékelik a szójalisztet, amelyet buza és kukorica lisztel keverve fogyasztanak. Például 700 gramm kukoricaliszt keverve 140 gramm szójalisztal, 3150 kalóriát tartalmaz, ami megfelel egy teljes étrendi menüknek. A szójalisztet kakaóval keverve a legjobb csokoládét gyártják.

Hazánkban a szója termesztésére igen alkalmas a talaj és az éghajlat is. A szója termesztése hozzájárul a föld táptárcájának javításához is. Eppen ezért ajánlatos, hogy rajonunk területén is a kollektív gazdaságok, mezőgazdasági társulások és az egyéni gazdálkodó dolgozó parasztok foglalkozzanak a szójabab termesztésével. Középes éghajlati viszonyokkal hektáronként mintegy 2000 kiló termés érhető el.

Fiatal művészek vendégszereplése

Összinté díléssel párosulva a legkedvezőbb benyomást tette.

Ravel La valse című műve kitűnően illett Mircea Basarab dinamikus, erőteljes, nyugtalan lényéhez. Kezdetben nyugodtan indította a darabot és fokozatosan exponálta a gomolygásból fel-felbukkanó keringőtöréseket. Az elején helyesen rögzítette a kiindulópontokat, amelyekből azután a fokozást sikeresen fejlesztette. Az előadás végén pedig merészen lendült bele a nagy dinamika-ritmikai tobzódásba. A becses keringő-karaktereket szinte a karikatúráig élte ki (de általában az egész művet a karikatúra oldaláról értelmezte). A mű kezdeti fokozása, a csúcs és nyugalmi pontok ókon mikus előkészítése és levezetése, majd pedig a feszültebb agítató hajszája az egész produkciót érdekessé, élvezetessé tette. Mircea Basarab ezt a legújabb fokozásig emlékező igényes partitúrát olyan formáló művészettel párosult ókonómával, a zenekarvezetésnek olyan biztonságával keltette életre, aminél országunkban csak kevesen rendelkeznek.

Mircea Basarab hangversenye egy jelentős művész megnyilatkozása volt, akinek teljesítményét a telt ház lelkes hallgatósága érdeme szerint jutalmazta.

Schwartz Tamás,

szépen fejlődő vidéki zenei életünk fiatal, tehetséges képviselője, zenekari est keretében mutatkozott be legutóbb Aradon. A fiatal aradi származású zongoraművész a Kolozsvári Zeneművészeti Főiskola elvégzése után a kolozsvári zenei középiskola tanára lett, ahol lelkiismeretes munkával látott a jövő ígéreteinél iránításhoz. Állandó pedagógiai munkája azonban nem gátolta a fiatal művészt abban a szilárd elhatározásban, hogy komolyabb feladat megoldásához is lásson. Erős hivatásér-

zete, az előadóművész iránti szeretete s nem utolsósorban szívós akarat segítette abban, hogy elfoglaltsága mellett hangversenyekre is készülhesen. Így jutott el Schwartz Tamás odáig, hogy aradylag rövid idő alatt egy óráról este másóra mellé, ma már harmadik koncertjén dolgozzék (Cesar Franck, Liszt, Schumann).

Liszt Ádám versenyművének, ha nem is a legdusabb színezését, de annak töretlen vonalait sikeresen érzékelte a fiatal zongorista. A forró hangulatú darabot s a nagy romantikus érzéseket megéneklő Liszt-fantázia szépségeit értelmező tolmácsolásban tárta elénk. A mű drámai részét nem tölthetett el patetikus hangszólással, viszont a lírai mozzanatokban érzéssel feloldatlanok, tartózkodóak voltak. Nem szabad elfeleltetnie, hogy Liszt muzsikáját a szenvedély forrása és az Ádám versenynek is a szenvedély egyik nélkülözhetetlen eleme. A fiatal zongoraművész előadásának néhány kifogásolható pontját azonban nem hallgathatjuk el, így: technikailag vonatkozóban a gazdagabb éneklő hang hiányát, valamint a halk és közepes erősségek nem eléggé differenciáltságát, ami ezen a dinamikai területen bizonyos hangsínnyelkülönbséget eredményez; tartalmi vonatkozásban pedig a mélyből feltörő lírai megnyilatkozások helyenkénti elmaradását. Komoly értékének tekintjük ezzel szemben technikailag vonatkozásban figyelemreméltó pianisztikus készségét, ami főként a hangsínnyelkülönbségben, viszonylagos nagy biztonságban, a hangerő könnyű fokozásában és főleg az erősebb dinamikai árnyalatok egészséges színében nyilvánul meg. Tartalmi vonatkozásban jól elgondolt előadómódot, valamint a világos és értelmes, (de még nem elég plasztikus) formálást említjük meg. A fiatal pianista tolmácsolásának megérdemelt elismerés volt a jutalma.

Mindkét előadóművész tolmácsolását a zenekar Mircea Basarab jól nyitotta, biztos vezényletével igen jól kísért és mindenkor a szerző elképzeléseit juttatta érvényre. Nagyhalma József

GONDNÉLKÜLI ÖREGSÉG

Ezerkilencszázötvenkettőben egész Nagyvarjas a kollektív gazdaság megalakulásáról beszélt. A lakosoknak mintegy 80–85 százaléka be is nyújtotta kényelmét. Fodor Mátyás akkor hatvan év körül járt és sokat tépelődött, vajon mit csináljon. Belepén-e ő is? Ugy hallotta, hogy az öregeknek „nem nagy jövőjük van” a kollektív gazdaságban. Egy vasárnap délután hazament a kulturális klubba, megbeszélte feleségével, mit tegyen. Felesége azt javasolta, hogy beszéljen fiával, Mihállyal, aki nős és külön gazdálkodik, de akivel egy háznál lakik.

Az egész vasárnap estét azzal töltötték, hogy meghátráltak-vetették a kérdést. Végül úgy döntöttek, hogy mind a két család belép.

Telt, mult az idő, s 1953-ban Fodor Mihály, a fiatal gazda hallgatva a kulákok suttogó propagandájára, elhatározta, mégis jobb, ha ő saját-magának gazdája, ne parancsoljon neki senki a községből. Igen ám, de ez nem ment könnyen, mert egy háznál lakott apjával és feleségével, az övé, feleségével pedig az apja volt. Így komoly nézeteltérés keletkezett apa és fia között. Az apa szépszóval igyekezett meggyőzni Mihályt, ne halgasson a hamis propagandára, hanem maradjon továbbra is a közsében. A fia azonban csökönyösen kitartott elhatározása mellett. A dolgozó idáig jutott, hogy Fodor Mihály eljuttat a házhoz hatvan éves édesapját. Az öreg Fodor fájó szívvel hagyta el a családi házat, s könnyező szemekkel mondogta fiának, hogy majd észbe jut még csellekedete. Az idős házaspár arra könyörült, hogy házbéren lakjon. Mindketten tovább dolgoztak szorgalmasan a kollektív gazdaságban. Munkájuk eredménnyel járt. A ház mellett majorságot, állatokat neveltek, a közséből kaptak gabonát. Fiát, aki más uton akart jólétet teremteni magának, évről-évre különböző elemi csapások sújtották.

Ezerkilencszázötvennégyben az apa már házat vett. Később, mivel fia majdnem semmi nélkül hagyta — konyhabutort, majd varrógépet vásárolt. A szorgalmas apa — miután fia megtagadta — kénytelen volt gondoskodni arról, hogy gondatlan öregséget biztosítson magának. Ez sikerült is. A közös gazdaságban szorgalmas munkájával megelőzte magát, s ma már több mint husz mázsa búzája van. Ebben az évben több mint kétezer lejt kapott a kollektív gazdaságtól. Eladott egy sertést. A bevétel szintén több mint kétezer lejt volt. Így most nem szorul fiának támogatására.

Nem szeretek családi ügyekre avatkozni, de felteszem a kérdést, vajon mi történt volna Fodor Mátyással, ha nincs kollektív gazdaság? S mi történe azzal a harmincvéves és féltucatnyi munkában megőregedett dolgozó paraszttal, akiket most a kollektív gazdaság a félretett alapból segít, akiknek gondatlan életét biztosít. Számos olyan 65 éves túlhaladt kollektív-

Külföldön szabadalmaztatunk értékes hazai találmányokat

Mérnökeink, technikusaink és munkásaink számos találmánya közül a Találmányi Igazgatóság tavaly 18 olyan találmányt választott ki, amelyek más országokban is alkalmazhatók. A Román Népköztársaság Kereskedelmi Kamarája a találmányokkal kapcsolatban 145 szabadalom bejegyzését kérte a többi között Angliában, Franciaországban, Belgiumban, Norvégiában, Finnországban, Olaszországban, Braziliában, stb. A külföldön benyújtott román szabadalmi kérvények textilipari, vegyipari, találmányokra, elektromos készülékekre, kerámiaira, geológiai készülékekre, stb. vonatkoznak.

Mint ismeretes, a Román Népköztársaság a szabadalmi törvény alapján és az ipari tulajdon védelmére alakult párizsi szövetség egyezménye alapján, megfelelő jogokat biztosít a külföldi feltalálók számára. A Román Népköztársaság tagja a fentemlített párizsi szövetségnek és ennek folytán országunkban bejegyzik a külföldi beérkezett szabadalmi kérvényeket és szabadalmi jogot biztosítanak a külföldi találmányoknak. 1956-ban a Román Népköztársaság 416 szabadalmat adott ki több mint 30 ország — köztük Anglia, Belgium, USA, Csehszlovák Köztársaság, Svájc, Franciaország, Német DK, Argentina, Olaszország, Svédország, Magyar NK, stb. — állampolgárainak. (Agerpres.)

—O—

Jegyzetek

Kerekecske, dombocská...

Dombon van a házam... A magyar népköltészetben elég gyakran találkozunk a dombbal. Ennek bizonyos értelemben társadalmi jelentősége van. Cikkemben nem arról akarom tájékoztatni az olvasót, hogy a dombon lévő ház tulajdonosának, milyen volt a társadalmi helyzete a síkságon lakóval szemben.

Arról a kicsi, szerény homokdombocskáról szeretnék beszélni, amelyet biztosan gonosz emberek rakhattak a földi új gyöngyszertár elé a járdára, hogy a járókelők kegyetlenül laposra tapossák szegény homoktestét.

De az is lehet, hogy jószándéku emberek cselekedtek így. Nemrég a Vörös Lobogó-ban felhívás jelent meg, amelyben kéri a háztulajdonosokat és gondnokokat, hogy homokot, vagy hínárt, fel hamuval a jeges járdákat. A homokdombocskák azért kerülhetek ide: mártás meg benne cipőjüket az erre járó, sétáló emberek — mint ahogy a torpások kezükkel mártják magnéziumporba — hogy ne csússzék.

Mindenesetre akármilyen volt a szándék az OCL vezetőségének, ideje lenne megfontolnia a végpusztulástól ezt a szegény dombocskát, mielőtt az emberek lábakkal szétzúrnák. Vagy talán véleménye szerint így is lehet takarítani? (— s. — k.)

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

A „C”-csoportbeliek tavaszi kupamérkőzései

A tavaszi kupamérkőzések a „C”-csoportban — csakugy, mint a „B”-döntnek. A két aradi csapat csoportban — csakugy, mint a „B”-jának részletes programja a következő: — április első vasárnapján kezd.

APRILIS 7: Vörös Acéli Energia—Aradi Energia Constructorul, Resicai III. Energia—Energia 108, Aradi Fl. Rosie November 7—Brádi Progresul, az Energia 14 szabad.

APRILIS 14: Aradi Energia Constructorul—Resicai III. Energia, Energia 108—Vörös Acéli Energia, Brádi Progresul—Energia 14, az Aradi Fl. Rosie November 7 szabad.

APRILIS 21: Resicai III. Energia—Vörös Acéli Energia, Aradi Energia Constructorul—Energia 108, Energia 14—Aradi Fl. Rosie November 7, a Brádi Progresul szabad.

APRILIS 28: Aradi Fl. Rosie November 7—Aradi Energia Constructorul, Brádi Progresul—Resicai III. Energia, Energia 14—Energia 108, a Vörös Acéli Energia szabad.

MAJUS 5: Energia 108—Brádi Progresul, Vörös Acéli Energia—Aradi Fl. Rosie November 7, Resicai III. Energia—Energia 14, az Aradi Energia Constructorul szabad.

MAJUS 12: Brádi Progresul—Aradi Energia Constructorul, Energia 14—Vörös Acéli Energia, Aradi Fl. Rosie November 7—Resicai III. Energia, az Energia 108 szabad.

MAJUS 19: Energia 108—Aradi Fl. Rosie November 7, Aradi Energia Constructorul—Energia 14, Vörös Acéli Energia—Brádi Progresul, a Resicai III. Energia szabad.

A vagongyári labdarúgók előkészületeiről

Az aradi Energia G. Dimitrov labdarúgó csapatának tagjai már január 23. óta folytatják edzéseiket, hogy felkészüljenek a tavaszi kupamérkőzésekre. Eddig 10 edzést tartottak, ebből hetet teremben, három pedig a szabadban. A tavalyi csapatból csak Pirvulescu, Marghidan és Moldovan távoztak, a játékoskeret azonban több új játékoskal bővült. Ezek: Risztin (Szálivárosi Dinamo), Popescu (Nagyszebeni Progresul), Negru (Vajdahunyadi Energia), Chitic (Aradi Energia Constructorul), Buzesan (Bukaresti Progresul CPCS), Badea (Nagyszebeni Energia), Idul (Aradi Fl. Rosie FZ). A csapat valamennyi edzésén résztvevő Petz is, aki az aradi Locomotivából kérte átigazolását.

Dvorcsák Ferenc, a csapat edzője, így nyilatkozott: — Örömdetes, hogy játékoskeretünk csaknem valamennyi tagja fiatal és tehetséges labdarúgó, de mindannyian munkahelyükön is helytállnak. Arra törekszem majd, hogy fejlesszem a játékosok egyéni technikáját, de ugyanakkor kifejlesszem a csapatmunkát is.

A játékosok nevében Kiss Ferenc, a vagongyáriak kapusa ezeket mondta:

— Nagyon örülünk, hogy visszakerültünk a „B”-csoportba és igyekezzünk majd megállni helyünket. Népes szurkolótáborunkhoz kérelemmel fordulunk. Azt kérjük, támogassák továbbra is csapatunkat, de ugyanakkor a többi aradi csapatnak is úgy szurkoljanak, mint nekünk. Ezzel elérhetjük, hogy a Fl. Rosie UTA, a Locomotiva és a többi aradi csapatok szurkolói is támogatni fognak bennünket mérkőzéseinken.

Pastina Simion, levelező

Hétfőn kezdődnek a március 8. kupa mérkőzések

A Fl. Rosie UTA sportközség rendezésében március 8. a Nők Nemzetközi Napja tiszteletére női kézilabda torna kezdődik, amelynek első fordulóját hétfőn, február 11-én bonyolítják le a Fl. Rosie UTA fedett atlétikai verseny pályáján. Az első forduló mérkőzései:

Délután fél 5 órakor: Textil középiskola—Egészségügyi iskolai csoport; 5 óra 10 perckor: Ifjúsági Sportiskola—Fl. Rosie UTA; 5 óra 50 perckor: 6. számú középiskola—Fl. Rosie Teba; 6 óra 30 perckor: Fl. Rosie UTA II (evezős)—Fl. Rosie Vörös Trákó.

HÍREK közlemények HÍREK

2. A HÍR HANGSÍR

Dózsa György: február 8-ig: SZINESZTÖRÖK SZÖVEGÉTE. 10 és 12 órakor. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. — N. Balcsescu: február 8-ig: ARULÓ NYOMOK. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. — I. L. Caragiale: február 10-ig: SZERELMESEK. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Herbát János: február 10-ig: RUMJANCEV-OGY. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. — Ifjúsági mozi: február 10-ig: A GYORSAN HAJTO SÓFOR — INDIAI VENDEGEK — TSUNGTAI AQUARIUM. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. — Solidaritá (Gáj): február 10-ig: VIZKE-RESZT. Előadások: hétköznap 5 és 7 órakor, vasárnap 3, 5 és 7 órakor. Hétfőn nincs előadás. — Gorkij Maxim (Mikolajka): február 10-ig: BOCSASS MEG. Ilie Pintilie (CFR mozi, Gradiste): február 10-ig: LAMBERTI KAROLA. „December 30”: február 9—10-én: A KAMELIAS HOLGY.

Gyermekek figyelem!
Szombaton, február 9-én délután 4 órakor
Jancsi és Juliska
meséjét láthatjátok a báb-színházban.
OTT LEGYETEK!

A Tarományi Múzeum közleménye

Az aradi Kulturpalotában levő Tarományi Múzeumban a porcellánkiállítás, valamint a művészeti osztály, az 1848–49-es forradalmi múzeum, a régészeti osztály és az aradi képművészek kiállításai kedden, pénteken és vasárnap 10—13 és 16—19 óra között tekinthető meg.

Rádióműsor

Péntek, február 8.

BUKAREST I: 6.00: Román népi dalok és táncok. 6.25: Fúvószena. 6.30: Válaszolunk hallgatóinknak. 7.00: Hírek. 7.10: Sportdalok. 7.35: Népi muzsika. 8.15: Lapszemle. 8.30: Zene. 9.00: Könyvzene. 10.00: Román népi muzsika. 10.35: Opera. 11.00: Hírek. 11.03: Könyvzene. 11.35: Kóruszene. 11.50: A főváros hangversenyeleiből. 12.34: Zenekari hangverseny. 13.00: Hírek. 13.05: Könyvzene. 13.10: Operett. 13.37: Schumann hangverseny. 14.00: Népi melódia. 14.45: Esztrád-hangverseny. 15.00: Hírek. 15.05: Esztrád-hangverseny. 15.40: Szimfonikus zene. 16.15: Adás gyermekeknek és az ifjúság számára. 16.45: Stefan Lazarescu énekel. 17.00: Hírek. 17.19: Könyvzene. 17.40: A népek szerelmi dalaiból. 18.15: Zene. 18.30: Házkantartományainak és városainak hangversenyeleiből. 19.10: Dalok. 19.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 19.55:

„Jóéjszaka gyerekek.” 20.00: Román könyvzene. 20.15: Rádiószínház. 21.52: Könyvzene. 22.00: Hírek és sport. 22.30: Román népi muzsika. 23.10: Szimfonikus hangverseny.

BUKAREST II: 14.00: Hírek. 14.03: Déli hangverseny. 14.40: Dalok. 15.15: Kamarazene. 15.42: Enekhangverseny. 16.00: Hírek. 16.20: Könyvzene. 17.00: Dalok. 17.15: Moszkva beszélt. 17.55: Hírek. 18.10: Kivánság-hangverseny. 19.00: Könyvzene. 19.45: Román népzene. 20.00: Hírek. 20.03: Előadás. 21.00: Hírek. 21.05: Könyvzene. 21.15: Időszerepek a szocialista országokból. 21.45: A milani Scala zenekarának műsorából. 22.35: Zene. 23.00: Hírek és sport. 23.15:

Magyar nyelvű adás: a 397 és a 261/334 méteres középhullámhosszon 6.00—6.20-ig és délután 16.45—17.15-ig.

Jó mulatást

chmmel a nagyváradi Állami Színház magyar tagozatának kiváló művészei bemutatják Aradon szívesített tréfas jeleneteket, magánszínházból álló vídám, zenés, tarka műsorukat. Az előadásokra a Kulturpalota nagyertermében kerül sor

hétfőn, február 11-én délután 6 és este fél 9 órai kezdettel, valamint a következő hétfőn, február 18-án ugyancsak délután 6 és este fél 9 órai kezdettel. Jegyeket elővételben az AGES árusít.

Az ADAS felhívása

Az ADAS aradi rajoni vezetősége felkéri az ügyfeleiket, akik a tüz- és mezőgazdasági biztosítás díjainak 1955—56. évi hátralékát még nem egyenlítették ki, hogy tartozásukat haladéktalanul fizessék ki, mert ellenkező esetben a törvény vonatkozó szakaszát fogják alkalmazni. Az

1957. évi első részletet március 1-ig lehet késedelmi kamattal nélkül kifizetni. A fizetések naponta reggel 7—14 óráig, szerdán és pénteken délután 16—19 óra között történnek az ADAS rajoni székhelyén, a városi néptanács épületében.

Az Állami Antikvárium

(a Filatelia helyiségében, Köztársaság útja 80) állandóan vásárol készpénzért bármilyen nyelvű, etnikai, művészeti, tudományos, klasszikus szépirodalmi műveket, valamint művészeti, irodalmi, zenei lexikonokat, muzeumi és kiállítási katalógusokat.

VÁROSSZÉPÍTÉS! ÉPÍTÉS! FEJLŐDÉS!

AMI FELTÉTLENÜL SZÜKSÉGES

Városunk kezdetleges, kicsiny belvárosa körül céltudatos irányítás hiányában öletszerűen fejlődött a rendszertelen utcahálózat, a városi forgalomba rosszul kapcsolódott a külvárosok. A lakosság az első világháború óta több mint kétszeresére szaporodott anélkül, hogy a lakások száma lényegesen növekedett volna. Ezért a város lakosait legközelebről a lakásépítés kérdése érinti.

A bérházak felügyeletét, javítását, karbantartását, a bennük levő férőhelyek lakásokká való átalakítását és a nagy lakások felosztását az errehivatott vállalat: az ILLA végzi. A vállalat munkája az utolsó évben jelentősen javult. Céltudatos átszervezéssel eredményesen dolgozott, amennyiben emeletrépitésekkel is jelentősen javított a lakáshiányon. Nagyobb, több lakásos bérházak építését természetesen magános nem végezhet és ez a feladat kizárólagosan az állami gondoskodás keretében tartozik. A nagyipari beruházások mellett azonban ennek megvalósítására még nem kerülhetett sor, de örömmel állapíthatjuk meg, hogy idén az állami költségvetés aradi vonatkozásában is jelentős összeget irányozott elő lakásépítési célokra. Ez a beruházás kezdetét képezi annak a nagyszabású tervnek, amely a Köztársaság körút felső részének háromemeletes épülettömbökkel történő egységes beépítését tartalmazza és amelynek előtervei már elkészültek.

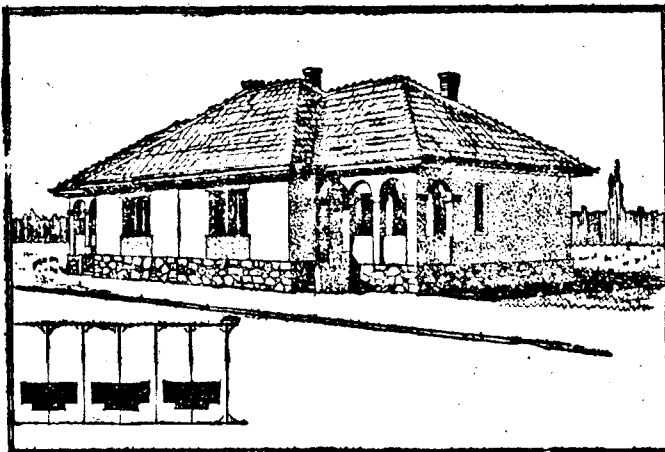
A kétségtelenül fennálló lakáshiányt ugyanakkor a magánépítkezés is igyekszik enyhíteni. Az állam jelentős segítséget ad ennek valóra váltásához azáltal, hogy a városi néptanácsot kötelezte: mindazok részére, akik építési szándékukat nyilvánítták és kötelezettséget vállaltak, hogy az előírt állami típus szerinti lakóházakat két éven belül felépítik, ingyen adjon telket. Ezenkívül a gyárak és vállalatok útján az állam kölcsönt is nyújt a munkásházak egy részének felépítéséhez. Ugyanakkor sok dolgozó saját anyagi erejéből akarja házat felépíteni. Ez a mozgalom nagy arányokat öltött. A város a tulajdonában levő telkeket és borsóségeket már parcellázta és ugyancsak az utolsó telekig szétosztotta az igénylők között. Ezeket a telkeket a külvárosban családi házak építésére szánják, a város belső területén pedig csakis emeletes tömbök építését engedélyezik. Ez utóbbiak esetében, közös telken több igénylő szövetkezve építhet magának házat. Miután az állam ezekre a magánépítési házakra nem tud hivatalos áron anyagot kiutalni, az építőknek minden anyagot a szabad piacon kell, napi áron beszerezni. Ebben a tekintetben segítséget csak azok a gyárak vagy vállalatok adhatnak munkásaiknak, amelyek maguk is építkeznek és a megalkarításokból adnak át anyagot, vagy saját munkásaikkal végezhetnek el egyes munkálatokat.

Főleg ezeknek az építkezéseknek az irányítása az építészeti osztály egyik legfontosabb feladata. Neki kell az építési telkeket előteremteni, felkutatni, parcellázni, új területeken utcákat nyitni, újabb területek átengedését eszközölni. Gondoskodnia kell a telkek felvételének a Nap szerinti tájolásáról, hogy a házak kellő

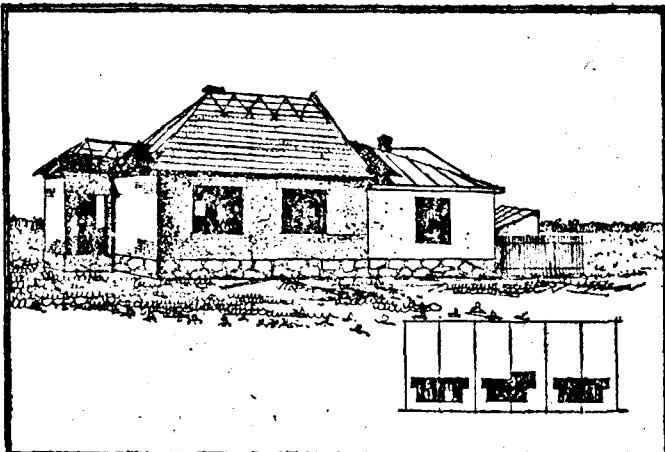
megvilágítást kapjanak; meg kell előre terveznie a házak elhelyezését, a leendő utcakép meghatározását és a háztípusok kialakítását. Az új házak építésében kifejezésre kell jutnia annak az új társadalmi helyzetnek is, amelyben élünk. Szakítanunk kell az eddigi paraszt jellegű, vagy külvárosi szegényes lakóház-típusokkal. Az új életkörülményekhez alkalmazandó, több helyiségből álló, kényelmes és szebb külsejű házakat kell építeni, hogy ezek tetszetősen egymasmellé sorakozva, előkertekkel ellátva szebb utcaképeket adjanak. Ezért irta elő az állam az újformájú tipusházak építését. A közönség eleinte nehezen szokta meg az új formákat, ragaszkodott a hagyományos lakásokhoz. Most azonban, hogy a Mosóczi-telepen egész utcásonk épültek már fel ilyen módon, felismerte ezek előnyét, beto-gadta és örömmel alkalmazza. Természetesen ez nem azt jelenti, hogy a város bármely részén a kapott telken csakis ilyen házakat lehet építeni. Örködtünk kell, hogy megőrizzük városunk jellegét és fejlődését a kívánt irányba vezessük. Nem lehet az egész városból falut csinálni. Ezért a városszabályozási terv és az ehhez kapcsolódó szabályzat előírja, hogy a város melyik részén hogyan kell építkezni. Hol kell emeletes házakat zárt sorban, egymasmellé építeni, hol kell szabadonálló villákat létesíteni és hol lehet földszintes házakat építeni. Megadja a házak lábátának és a főpárkányának járdaszint fölötti magasságát. Nem engedhető, hogy a város belsejében valaki kis földszintes házban nagy kerttel terpeszkedjék, mások meg a külváros végén primitív viszonyok közé szoruljanak. Ha a jelenleg fennálló lakásvizonyokra hivatkozva kis házak építését engedélyeznek, örökre elrontanánk egy későbbi nagyvonalú megoldás lehetőségét. Viszont az sem tűrhető, hogy a külső városrészekben patikából, vertfalból, vályogból, szakértelennelküli kontárokkal kis kunyhókat építsenek, melyek még a falusi legszegényebb településeknek is szégyenére válnának. Ezeknek a viszonyoknak a rendezésén kívül az építészeti ügyosztálynak ügyelnie kell, hogy az építkezésekhez szükséges anyagokat gazdaságosan használják fel. Az ügyosztály általános tanulmányozza a helyi vagy közeli anyagforrások jobb kihasználásának lehetőségét; új anyagok, új eljárások bevezetésén fáradozik.

Ezért széleskörűen kell vezetni az előregyártott épületelemek alkalmazását, mert ezek az épületek tervezését és kivitelét egyszerűbbé és olcsóbbá teszik. Altlában kívánatos a beton minél nagyobb arányú alkalmazása, mert a téglák és a mész előállításához nagymennyiségű tüzelőanyag szükséges. Ezzel szemben a cement a bőségben levő földgázzal égethető és a helyszínen hideguten dolgozható fel; a Maros pedig a legjobb minőségű betonkavicsot ugyancsak teljesen ingyen szolgáltatja. Igaz, hogy a betonfalak könnyen lehúlnak és lakások részére nem a legalkalmasabbak, de tanulmányozzák olcsó hőszigetelő lapok előállítását is, amelyeknek alkalmazásával a betonfalak, a téglafalakat is felülmulják majd.

Jól sikerült ikerház a Mosóczi-telepi Castor utcában

Az engedélytől eltérő kivitel ronjja a tervezett utcaképet

Néhány szó az építkezések ellenőrzéséről

Az építészeti és városrendészeti ügyosztálynak külön ellenőrző osztálya is van. Főfeladata a folyamatban levő állami építkezések ellenőrzése abból a szempontból, hogy a kivitel pontosan az elfogadott terv szerint, az előírt minőségben készüljön. Az ellenőrzés jegyzőkönyveit a felsőbb hatóságokhoz kell terjeszteni. Másik feladata a befejezett magánépítkezések felülvizsgálata és a lakhatási engedélyek kibocsátása. Ilyenkor meg kell állapítani, hogy betartották-e az engedélyezett terv méreteit, figyelembe vették-e az engedélyezésnél előírt egészségügyi, tűzoltói és egyéb feltételeket, valamint, hogy minőségileg megfelel-e az épület az érvényben levő előírásoknak.

A város területén nagyon sok olyan magánház épült, amely műszaki és esztétikai szempontból megfelelő. Sok lakóház nincsen még befejezve és a tulajdonos olykor ilyen féligkész házba is kénytelen beköltözni. Indokolt esetben ideiglenes lakhatási engedélyt ad az osztály és előírja a végleges befejezés időpontját, amikor újabb felülvizsgálatot tart. E vizsgálatok, sajnos, nagyon sok szomorú esetet mutatnak. Sokan minden szakértelem nélkül maguk építik házukat, vagy nem megfelelő munkáscsoportot fogadnak fel, amelynek tagjai szakértelem nélkül, vagy hanyagságból rosszminőségű munkát végeznek. Az elégtelen, vagy rossz kaverésű alapok következtében a felmerő falak már az építkezés alatt megrepedeznek, a csövműszőlő salakfalak a helytelen mészdagolás, vagy magas kénártalom miatt szétomlanak, ned-

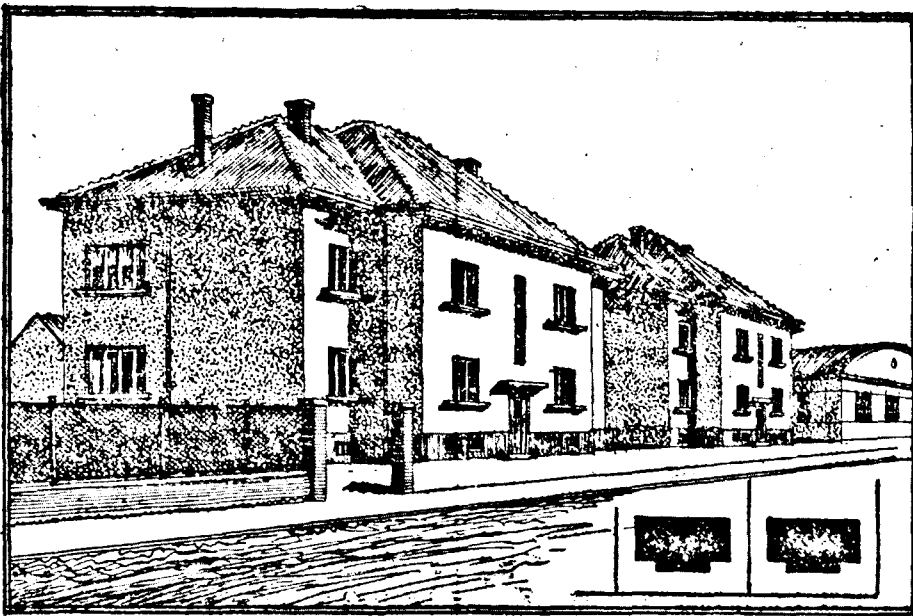
ves feltöltések, rossz fagerendák beépítése gombakárokat okoznak. Az építő nehezen összegyűjtött pénzét, vagy a felvett kölcsönt beépíti, sok anyagot pazarol és a végén értéktelen, egészségtelen, rossz házat kap. Gyakori eset, hogy az engedélyezett tervet önkényesen megváltoztatják, a szabályokkal ellentéző és a tulajdonosra káros megoldásokat alkalmaznak. Megtörténik, hogy az épület előírt elhelyezését megváltoztatják, a másik oldalra építenek, mint ahogyan a terv megjelöli és ezáltal az egész utcáson beépítési tervét felforgatják. Sokan maguk építenek, az építész csak a tervet adja és az építkezés felé sem néz. Ugy, hogy végeredményben csak a gazda marad a bajban, aki rendszerint hozzá nem értő, szakképzetlen ember.

Tervebe vettük az építkezéseknek a kivitel alatti többszöri ellenőrzését. Kötelezni fogjuk a tervezőket, hogy a kivitelezésért is feleljenek. Követelni fogjuk a kiadott alapok bejelentését, hogy a betonozás megkezdése előtt a talaj hordképességét megvizsgáljuk. Az építészeti ügyosztály a jövőben csak megfelelően átgondolt és részletes építési terveket fogad el és követeli majd a megadott méretek és kiviteli módok pontos betartását, ezért a tervező is személyesen felelős. Az engedélyezett tervtől való eltérést a kivitel előtt írásban kell kérni.

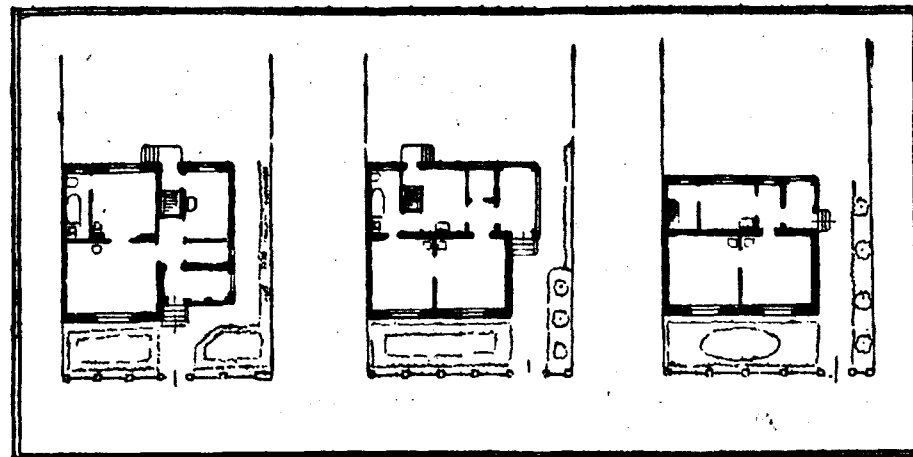
Meg vagyunk győződve, hogy ebben a munkánkban élvezni fogjuk a közönség erkölcsi támogatását, mert szándékunk, hogy gátat vessünk a felelőtlen kontárkodásnak, amely

nemcsak a magánosok érdeke is, de a városrendezés szempontjait is érzékenyen sérti.

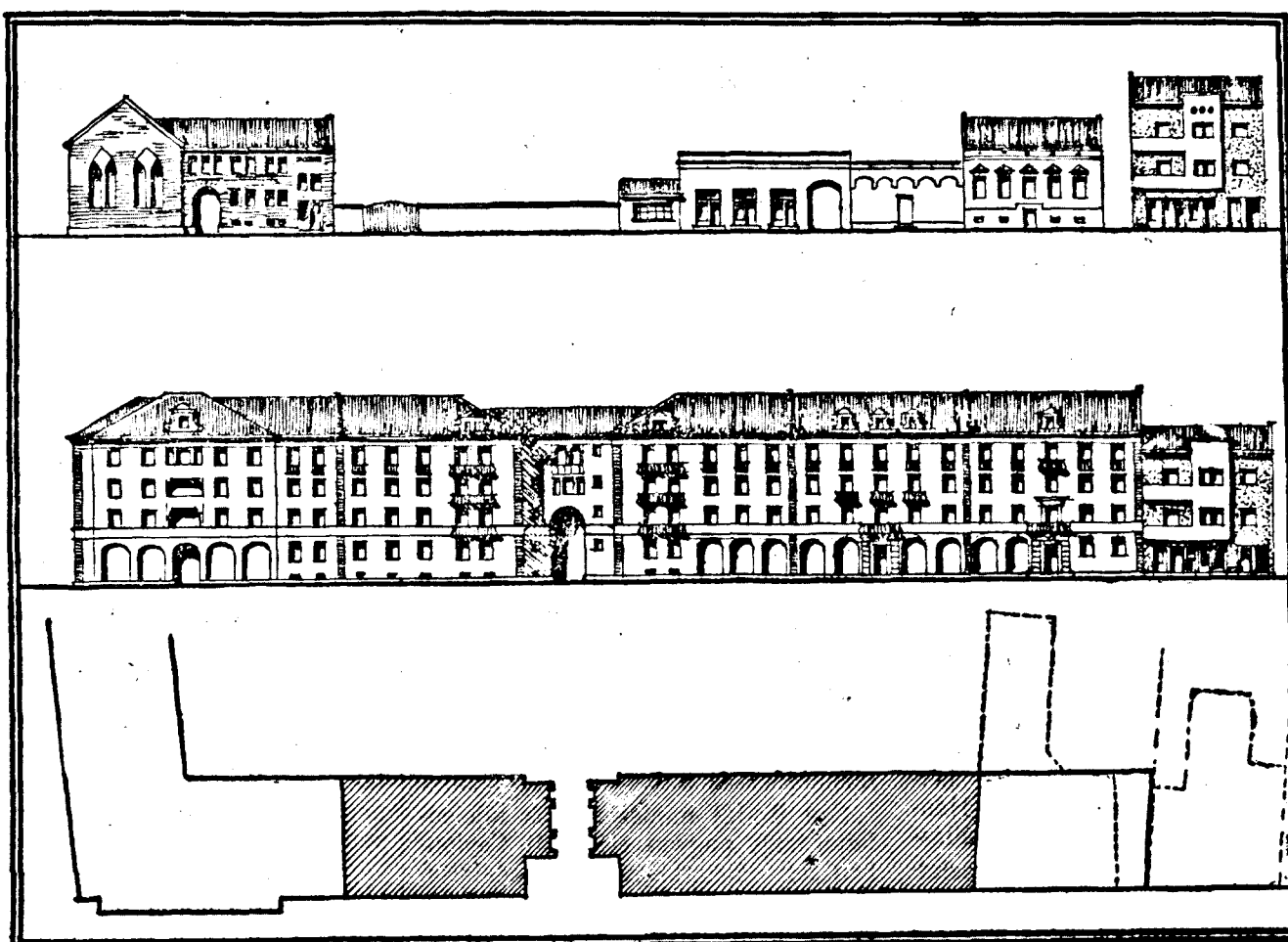
Az ujaradi állami gazdaság tisztviselői részére épített tömbházak a Labirint utcában

A leggyakoribb munkás lakóház típusok

A KÖZTÁRSASÁG ÚTJÁN LESZ...

ITT HÁROMEMELETES TÖMBHAZAT ÉPITENEK MAJD. A FELSO KÉP A MAI ÁLLAPOTOT, AZ ALSÓ PEDIG AZ IDÉN KEZDŐDŐ ÉPÍTKEZÉS HELYÉT MUTATJA.

HOGYAN ÉPÍTKEZZÜNK

Az iparosodás kezdetén a környék falvainak munkáskereső szegény népe városunkba tömörült, s a város külső körzeteiben építette fel kis házait. Ezek a házak eleinte az itt talált, vagy magukkal hozott szokások szerint a falusi parasztházak módjára, az utca vonalára merőlegesen épültek. Ilyen házakat főleg Pernyudában és Ségában találhatunk. A későbbi településeknél a szobák az utca felé, a mellékhelyiségek az udvar felé kerültek, az épület pedig párhuzamosan épült az utca vonalával, két végén háromszögletű oromfallyal, az utca és a saját udvar felé ereszel; az udvar felé oszlopok tornáccal, vagy anélkül. Minden háznak a saját és a szomszédház tüzijala között keskeny bejárója maradt. Így épültek a Mosóczi-telepi lakóházak. Mindkét esetben a lakóházak körös-körül szabadon, egymástól függetlenül épültek, s először bájuk általában nincsen.

Mindkét típus elavult és nem felel meg a mai egészségügyi és gazdasági szempontoknak. A mai kis lakóház típusa —, amint az, szinte az összes kulturálmokban kialakult — már az épület elhelyezésénél megkötötte, hogy azt ne az utcavonalra, hanem attól három-négy méterre visszahúzza virágos előudvar mögé építsük. Két-két ház tüzijallal összeépítve egy tömböt képez, s ezáltal a két ház közötti távolság a mainak kétszeresére emelkedik, a saját telek felé nem tűzjal, hanem eresz kerül, hogy így a házak közé több levegő és napfény jusson. Az összeépítés következtében a házak egymást védik, melegebb szobák keletkeznek és így

takarékoskodhatunk a fűtőanyaggal. A belépésnél szükséges a fedett terasz és a zárt előszoba, ahonnan kifelé nyílik a konyha és a lakószoba. Ezeknek a szempontoknak figyelembe vételével tervezték az állami háztípusokat, amelyek alkalmazása minden esetben kötelező. Az állami típus-terv azonban tuloksi méreteket ír elő, s ezért nem felel meg a nálunk szokásos életformának és regebi butorméreteknél. Ezért az építők igényeinek megfelelően kialakult egy helyi típus, amely általánosan elterjedt és a gyakorlatban jól bevált. Ennek néhány változatát itt közöljük, valamint egy jólsikerült ikerház képet, amely a Mosóczi-telepi Castor utcában épült. Az ilyen tipusházak építésénél vigyázni kell, hogy az egymasmellé kerülő épületek megegyező magassággal és ugyanolyan tetőhajlattal készüljenek, hogy egy egységes tömböt alkossanak.

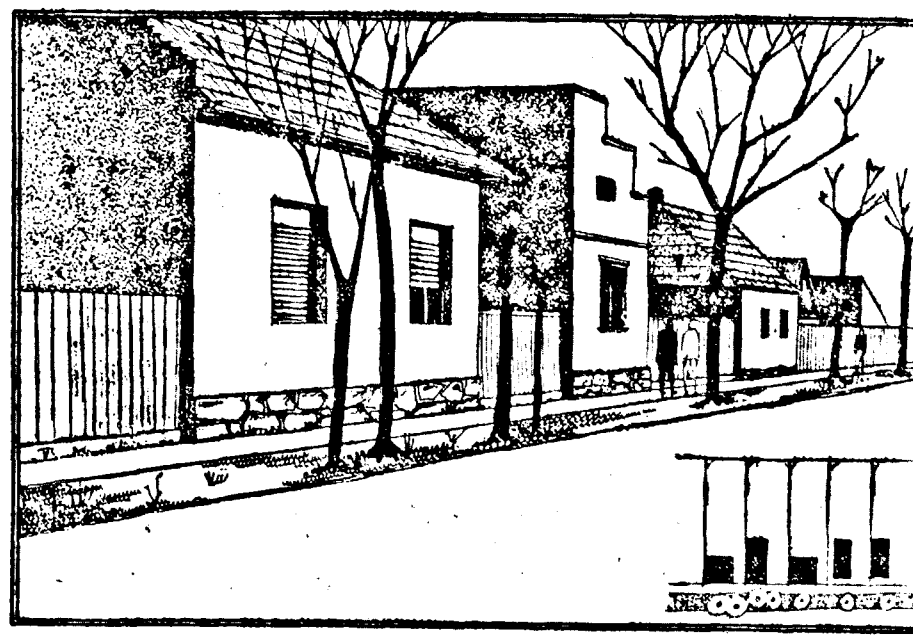
A gondos előírások és részletezett engedélyek ellenére gyakran előfordul, hogy valóságos szörnyszülőtteket építenek. Ilyet láthatunk a lent képen, ahol az egyik építő, valószínűleg pénzhiányból, a rendesen épülő ház mellé egy szánalmas kunyhót tákol. Ha ilyen esetben a lakhatást engedély kiadását megtagadjuk, a tulajdonost pedig terv szerinti építésre szorítjuk, ez hatósági önkényi emleget és személyes sérelmet kiad. Pedig nincs igazsá.

A magánépítkezés másik formája a szövetkezési alapon történő társasházak építése. A város belső csatornázott részén kiadott telkeken csak ilyen házak építhetők. Ezek részére is készen kidolgozott állami típus-tervek rendelkezésre, melyek egy, vagy két emeletre építos négy-ha lakosztályt foglalnak magukba. Bár a földroban nagy számban épülnek ilyen tömbházak, nálunk még nehezen szoknak hozzá. A vidéki gondolkodás a saját lakást csak önálló telken, külön földszintes lakóház formájában tudja elképzelni. A város belsejében épült lakás azonban annyit előnyt nyújt, hogy az eddig megva-

lósult néhány példa ösztönözni fogja az építési szándékozókat. Szép példákat találunk a tisztviselőtelepi Labirint utcában, ahol az ujaradi állami gazdaság tisztviselői a várostól kapott telkeken állami kölcsönből építettek.

Állami részről nagyobb tömegű lakás egy csoportban történő felépítését irányozzák elő és erre a célra megfelelő nagyságú területet kell kérésni. Ilyen szabad terület a város belsejében nincsen és kár lett volna, ha egy ilyen méretű építkezés a városon kívül, szántóföldeken, elszigetelten jött volna létre. Az építészeti ügyosztály az illetékesek figyelmét felhívta arra, hogy a célra a Köztársaság utja felső részének a Crisan utcától a városligetig és befelé a Tudor Vladimirescu utcáig terjedő része a legalkalmasabb. Itt ugyanis túlnyomó részben nagy kertek, lebombázott épületek és lebontásra esedékes rosszkarban levő öreg földszintes házak vannak. Ez a terület a város belsejében van, aszfaltozott utcák között, ahol ez a szép beruházás rendkívül emelné fontunk szépségét. A felsőbb hatóságok elfogadták ezt a javaslatot és azonnal kidolgoztatták a terület beépítési tervét. A Köztársaság utja egész hosszában háromemeletes modern háztömböket terveztek, a belső területek felé impozáns széles átjárókkal, ahol villaszerűen, többemeletes tömbök épülnek majd. Ez lenne Arad legszebb, legmodernebb része. E terv megvalósítása több évre terjedő szakaszokban történik majd. Az első szakasz tervet már elkészítették és az ideiglenes költségvetés jelentős összeget tartalmaz ennek megvalósítására. Ez a szakasz a tervek szerint a Varga Katalin és a Munkácsi utcák közötti részen a lebombázott hajdani Reusz-féle ecetgyár és a mellette levő üres telken indulna meg hatvanhárom méter frontossúsággal. A fenti tervrajz az építkezés helyét, a kiszemelt terület jelenlegi állapotát és a tervezett háromemeletes ház sor képét mutatja.

Összekavart típusok

Az oldalt UJI JENŐ főépítész, ADAMS SANDOR főmérnök, DOMOTOR LASZLO építész és ZSIGA JÁNOS mérnök, a városi néptanács építészeti és városrendészeti ügyosztályának tagjai állították össze.

Hírek a nagyvilágból

Csu En-laj sajtóértekezletet tartott Colomboban

PEKING. (Agerpres.) Mint az Új Kína hírgyűjteménye tudósítja, Csu En-laj, a Kínai NK államtitkárságának elnöke február 5-én Colomboban sajtóértekezletet tartott.

A Kasmir-i kérdéssel kapcsolatban Csu En-laj kijelentette, a nyugati hatalmak ezt a problémát arra használják fel, hogy viszályt szítsanak India és Pakisztán között. „Céljük: egyenlenséget szítani az ázsiai országok között, hogy eltereljék a figyelmet a Közép- és Kelet-Keletről.” Csu En-laj hangsúlyozta, hogy az ázsiai országoknak szorosan össze kell tartaniuk. „Ha az ázsiai országok a bandungi szellemében egyesülnek, akkor megérkezhet az államok és megszüntethetők a gyarmattartóktól örökölt hátramaradottságuk.”

Csu En-laj a többi között kijelentette, felkérte India és Pakisztán vezetőit, találják meg a kasmiri kérdés békés megoldásának útját. Hangoztatta, hogy Kína nemleges álláspontja helyezkedik a javaslatl szemben, hogy az ENSZ csapatokat küldjön Kasmirba. Kína következetesen úgy vélt, hogy a kasmiri kérdésnek az ENSZ elé utalása nem járhat jó eredménnyel.

Csu En-laj hangsúlyozta, hogy sem India, sem Pakisztán nem utasította vissza a közvetlen tárgyalások folytatására vonatkozó javaslatát.

Az „Eisenhower-elv”-re vonatkozólag Csu En-laj kijelentette: „Válaszom rövid, Eisenhower közel- és közép-keleti politikája nem vezetett semmi jóra. Már az Eisenhower-elv közzététele előtt egy indiai sajtóértekezleten kijelentettem, hogy az Egyesült Államok célja elfoglalni Angliát és Franciaországot helyett a Közel- és Középkeleten.”

Izrael magatartásáról szólva, Csu En-laj rámutatott arra, hogy ez a nyugati hatalmak újabb mesterkedése abból a célból, hogy a közel- és közép-keleti feszült helyzet fenntartásával megkönnyítsék a más formájú beavatkozást a világ e táján.

Az ázsiai országokban tett látogatásával kapcsolatban feltett kérdésekre, Csu En-laj kijelentette, miszerint látogatásának három célja volt, elsődleges: ismeretek gyűjtése, a béke megvédése és a barátság ápolása.

Csu En-laj miniszterelnök kijelentette, hogy nagyon elégedett Ceylonban tett látogatásával. „Csodálattal töltöttem el az önök független politikája és meggyőződése, hogy ragyogó jövő vár Ceylonra.”

Csu En-laj hangzott, hogy a Kínai NK és Ceylon közötti gazdasági együttműködés kérdését csak a nagykövetség kicserélése után tárgyalják meg.

Bandaranaike miniszterelnök nemrég tett javaslata jónak tűnik, mivel megfelel a bandungi értekezleten elfogadott határozatoknak.

A magyarországi helyzettel kapcsolatban, Csu En-laj azt mondta, hogy a nyugati erők felhasználva a magyar nép elégedetlenségét volt vezetőivel szemben, aláaknázó tevékenységet fejtettek ki, rágalmozó kampányt indítottak és ügynököket küldtek Magyarországra. Ezeknek az ügynököknek és a magyarországi ellenforradalmároknak sikerült nyomra gyakorolni a Nagy Imre kormányra, lemeszározták a munkásokat, kommunistákat és mindazokat, akik a szocializmust támogatták. Ebben az időszakban egy volt fasiszta, horthysta tiszt vezette a honvédelmi minisztériumot. Mindszenty érsek az Egyesült Államok budapesti nagykövetségére menekült. A Kádár kormánynak bizonyítékai vannak a nyugati beavatkozásról.

Csu En-laj miniszterelnök kijelentette, hogy mindjobban elterjed a Nehru miniszterelnök által javasolt kollektív békeegyezmény eszméje. „Ennek az egyezménynek magában kell foglalnia Ázsiát, így tehát egyetlen ázsiai ország sem maradhat ki belőle.”

A görögországi szovjet nagykövetség sajtóosztályának nyilatkozata

ATHEN. (Agerpres.) A február 6-i atheni lapok közölték, a Szovjetunió görögországi nagykövetsége sajtóosztályának következő nyilatkozatát:

„Tekintettel arra, hogy az utóbbi időben egyes görög lapok azt a hírt közölték, hogy a Szovjetunió megváltoztatta magatartását a ciprusi kérdésben, a Szovjetunió görögországi nagykövetsége sajtóosztálya felhatalmazást kapott, hogy a következő nyilatkozatot tegye:

A Szovjetunió az volt és ma is az az álláspontja, hogy a ciprusi népek meg kell adni az örendelkezési jogot.

Az egyes görög lapoknak a ciprusi kérdés ENSZ-közlésén történő közeli megvitatásával kapcsolatban, a Szovjetunió ellen indított kampánya rosszindulatú híreken alapszik és nem lehet más célja, mint a szovjet–görög kapcsolatokat elmeresítesse.

Ellentétek merültek fel az angol-jordániai tárgyalások során

AMMAN. (Agerpres.) Nyugati sajtóügynökségek jelentése szerint az Ammanban folyó angol-jordániai tárgyalások során ellentétek merültek fel a két ország képviselői között. A tárgyaló felek február 6-án közös közleményt adtak ki, amely bejelenti, hogy a tárgyalások február 9-re halasztóztak, anélkül azonban, hogy ennek okát megjelöljék. Jól értesült körökben kijelentették: Az ellentétek oka az, hogy a tárgyaló felek nem tudnak meg egyezni az időpontban, amikor is az angoloknak ki kell üríteniük a jordániai katonai támaszpontokat.

Az angolok szerint a kiürítési műveletek egy évet vesznek igénybe. A jordániai fél úgy véli, hogy az angol csapatok és a katonai felszerelés kiürítéséhez és elszállításához elegendő néhány hónap. Diplomáciai megfigyelők szerint az angol köldöttiség indítványozta a tárgyalások elhalasztását, hogy utasításokat kérjen Londonból.

Újabb véres összefutás Algériában

PARIZS. (Agerpres.) Sajtóértesülésekből kitűnik, hogy Algériában folytatódna a véres összefutások a francia csapatok és az algériai nemzeti felszabadító hadsereg között. A leghevesebb összefutásra Constantine tartomány, Nemetcha és Uled-Nails hegyvidékén és Bone közelében került sor. A február 5-i harcok során 99 algériait megölték.

A francia közvélemény széles rétegei támogatják az algériai nép jogos harcát. Franciaországban folytatják az aláírás gyűjtését az országos béketanács felhívására, amelyben az algériai béke helyreállítását követelik. A béke megőrzéséért harcoló országos paraszt bizottság elhatározta, kampányt indít az algériai háború megszüntetésére, a lezserelés kérdéseinek megválasztására és az adóterhek csökkentésére.

A Humanité azt írja, hogy „az algériai nép nemzeti követeléseinek visszautasítása elkerülhetetlenül az algériai háború folytatásához és fokozásához vezet”. A lap követeli, Franciaország ismerje el Algéria jogát a nemzeti függetlenséghez.

Az izraeli csapatok kegyetlenkedései

KAIRO. (Agerpres.) Az Al Gumhuria című lap szerint a Gaza területéről, Ham-Junis-ból és Rafah-ból érkező menekültek az izraeli csapatok kegyetlenkedéseiről számoltak be.

A menekültek a Gaza területén lakó ifjak tömeges lemeszárolásáról adnak hírt. Az izraeli hatóságok üldözik azokat is, akik nem hajlandók a megszállókkal együttműködni. A lap szerint, a lakosság határozott ellenállást tanúsít a megszállókkal szemben. Gaza területén röpiratokat terjesztettek, amelyekben követelik, hogy az agresszorok hagyják el a megszállt területet.

A japán parlament ülése

TOKIO. (Agerpres.)

A japán parlament mindkét háza folytatta üléseit. A képviselők felszólalásaiban a kormány programnyilatkozatával foglalkoztak. Legtöbben a Kínával folytatott kereskedelem fejlesztésével, az amerikai atomfegyver-csapatok Japánban való állomásozásával, valamint az atomfegyver-kísérletek eltiltásával kapcsolatban szöveleztek.

Kanici Kawakani, kommunista képviselő a japán alsóházban az Isibasi-kormány külpolitikájával foglalkozott. „Nem lehet beszélni Japán függetlenségéről”, mondotta Kawakani — amíg legalább is a következő három kérdést nem oldották meg: az amerikai csapatok kivonása Japán területéről, a katonai támaszpontok felszámolása és Okinawa sziget visszazárása Japánnak.”

A képviselő hangsúlyozta, hogy az Egyesült Államok célja állandósítani Okinawa sziget elfoglalását. Követelte, hogy a kormány tegyen mindent az ország területén lévő amerikai katonai támaszpontok felszámolására, mivel a támaszpontok Japánt az atomháború színhelyévé változtathatják.

A képviselő felhívta a kormányt, jelentse ki a nép előtt, hogy nem hajlandó teljesíteni az Egyesült Államok ilyen irányú követeléseit.

A japán diákszervezetek szövetsége tiltakozott a Karácsony-szigetecsoporti atomfegyver-kísérletek ellen

TOKIO. (Agerpres.)

A TASZSZ jelenteti:

A japán diákszervezetek szövetsége február 5-én táviratilag tiltakozott az angol kormánynál az ellen, hogy a Karácsony-szigeteken atomfegyver-kísérleteket hajtsanak végre.

Kenici Kojama, a szövetség központi bizottságának elnöke, sajtóértekezleten bejelentette, hogy a szövetség több pontból álló követelést tartalmazó jegyzéket szándékozik át nyújtani Mac Arthurnak, az Egyesült Államok új japáni nagykövetének. A szövetség követeli: az amerikai kormány mondjon le arról a tervéről, hogy Japánban és Okinawa szigetén atomfegyveres katonai egységeket állomásoztasson; szüntesse be a katonai támaszpontok kiterjesztését Japánban és egyezzen bele a San Francisco-i szerződés felülvizsgálásába és az amerikai–japán biztonsági, valamint közgazdasági egyezmény hatályaon kívül helyezze be; ne gárdítsen akadályt a Japán és Kína közötti diplomáciai kapcsolatok felvétele elé; s. szüntesse meg az atom-

fegyver-kísérletek a Csendes Óceán övezetében.

A 250.000 tagot számláló japán diákszervezetek szövetségének elnöke a TASZSZ sajtóügynökség tudósítója előtt kijelentette: a szövetség legfőbb feladata harcolni a béke fenntartásáért, az ifjúság demokratikus neveléséért, a japán diákság jólétének emeléséért.

A Sydney Tribune című lap közlése szerint az ausztrálai munkásszövetség Sydneyben megtartott évi értekezletén szintén követelték az atombomba-kísérletek betiltását az ausztrálai vizeken.

A 170.000 tagot számláló szövetség értekezletén követelték az ausztrálai kormánytól, hogy az atomkísérletekre szánt összeget utak, kórházak, iskolák, otthonok és más közhasznú létesítmények építésére fordítsák.

Ugyanakkor elhatározták, hogy az ausztrálai munkáspárthoz fordulnak, menesszen munkásküldöttséget a Szovjetunióba, a Kínai NK-ba és más népi demokratikus országokba.

Nyugalmozott amerikai tábornok elítéli Dulles külpolitikáját

NEWYORK. (Agerpres.)

Mint a New York Times közli, Hugh Hester, nyugalmazott amerikai tábornok levelet intézett a laphoz, amelyben elítéli J. F. Dulles külügyminiszter külpolitikáját és hangsúlyozza az országok közötti tárgyalások szükségességét. Hester a suezai kérdéssel kapcsolatban kijelenti: ki is tételezné fel, hogy az Egyiptom elleni angol–francia támadás megtörtént volna, ha Eisenhower elnök a suezai válság első szakaszában találkozt volna Bulgariával, Edennel, Mollettel és Nehruval. Ha a nagyhatalmak képviselői rendszeresen találkoztak volna, hogy megvitassák és elintézzék a nagyjontosságu kérdéseket, a „hidegháború nem fejlődhetett volna eddig”.

degháború nem fejlődhetett volna eddig”.

Hester, Dulles politikájával foglalkozva rámutatott arra, hogy ez a politika „önműködően bezárja az együttműködés bejárta” és javaslatokat, valamint az azt megelőző Truman-elvnek és az összes katonai szövetségeknek végzetes gyengesége, nagy tragédiája.” A levél befejező részében Hester azt írja: „Az oroszok együttműködése nélkül nem lehet állandó béke a Közép-Keleten. A nemzetközi kapcsolatokban megengedhetetlen bár, mely állam kizárása. Akár tetszik nekünk, akár nem, mi egy és ugyanazon világban élünk a kommunistákkal s ez azt jelenti, hogy meg kell tanulnunk együtt élni velük”.

Ciprusban továbbra is üldözik a görögöket

NIKOZIA. (Agerpres.)

Mint a France Presse hírgyűjteménye közli, Famagusza város görög lakossága tiltakozó sztrájkba kezdett, mivel a sziget török lakossága továbbra is üldözi a ciprusi görög hazafiakat. A famaguszai városi szállítási vállalat beszüntetett minden tevékenységét, a kikötő görög munkásai pedig nem dolgoznak. Az üzletek tulajdonosai csupán félig húzzák fel a redőnyöket, mivel — a France Presse közlése szerint — a brit hatóságok rendkívüli intézkedése megtiltják a kereskedőknek, hogy sztrájkoljanak.

brit hatóságok rendkívüli intézkedése megtiltják a kereskedőknek, hogy sztrájkoljanak.

Mint ismeretes, Görögország ENSZ képviselője és a görög külügyminiszter nemrég jegyzéket intéztek az ENSZ főtitkárhoz, amelyben ismertették, hogy a ciprusi török provokátorok súlyosan bántalmazták a sziget görög lakosságát. A jegyzék hangsúlyozta, hogy a sziget brit hatóságai támogatják ezeket a támadásokat.

Néhány mondatban

BONN. (Agerpres.)

Patridge amerikai tábornok, az Egyesült Államok légierőinek legfőbb parancsnoka február 5-én Bonnba érkezett a légvédelmi berendezések ellenőrzésére.

A tábornok ugyanazon célból Nápolyba, Athénbe, Ankarába, Madridba és más városokba is ellátogat.

★

NÖRNBERG. (Agerpres.)

A nyugatnémet munkügyi minisztérium közleménye szerint a nyugatnémet munkanélküliség száma januárban 387.777 fővel emelkedett és számuk 1.476.416 volt.

★

NEW YORK. (Agerpres.)

A Virginia, Georgia, Mississippi és Alabama államokban dühöngő nagy árvizek következtében tizenöt ember életét veszítette, mintegy 15.000-en hajléktalanul maradtak. Az árvíz csupán Georgia, Mississippi és Alabama államokban több mint 75 millió dollár értékű kárt okozott.

★

BECS. (Agerpres.)

Hivatalos adatok szerint 1957 január végén az osztrák munkanélkü-

liek száma 719.128-ra emelkedett. A munkanélküliség száma csupán egy hónap alatt 38,5 százalékkal nőtt.

★

BERLIN. (Agerpres.)

Berlinben 1957-re szóló kereskedelmi szerződést írtak alá a Német DK és Svédország között. Az egyezmény értelmében a két ország között évi 180 millió svéd korona árucseréforalmat bonyolítanak le.

★

NEW YORK. (Agerpres.)

L. F. Polymarscut, az Ukrán SzSZK külügyminisztere, az Ukrán SzSZK ENSZ köldöttiségének vezetője, február 4-én fogadást rendezett az ENSZ közgyűlés 11. ülésén résztvevő köldöttiségek tiszteletére. A fogadáson 400-an vettek részt.

★

BANGKOK. (Agerpres.)

Bangkokban bérsztrájkot kezdtek a városi közlekedési vállalatok, cementgyárak, fűrésztelések és néhány külföldi gyár munkásai és tisztviselői. A sztrájkolók béremelést kérnek, valamint azt, hogy a külföldi társaságok tartsák tiszteletben a thaiföldi munkatörvényeket.

Szakszervezeti aktivagyülés Csepelen

— Fock Jenő jelentést terjesztett elő a szakszervezeti mozgalom kérdéseiről —

BUDAPEST. (Agerpres.)

A csepeli fémipari kombinátban gyűlést tartott a szakszervezeti aktívák. A gyűlésen résztvett több külföldi szakszervezet köldöttisége, amelyek a Magyar Szabad Szakszervezetek Szövetségének vendégeiként tartózkodnak Magyarországon.

Fock Jenő, a magyarországi szakszervezeti tanács helyettes főtitkára, jelentést terjesztett elő a szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről. Jelentésében rámutatott arra, hogy a szakszervezetek álláspontjának nyilvánítása az októberi eseményekkel kapcsolatban igen fontos tényezője a szakszervezeti egység megerősítésének. Enélkül nem lehet megvalósítani a munkás egységet, ami pedig a nemzeti egység egyik igen fontos feltétele. A szakszervezeti tanács tizedik plenáris ülésének ebben a kérdésben hozott határozatai kedvező visszhangot keltettek a munkásság körében. Az októberi események idején a munkásszövetség nem a rendszer és nem a proletár-

diktatura ellen harcolt, hanem az elenséges, helytelen módszerek felszámolásáért, azért, hogy megszilárdítsa Magyarországon a munkáshatalmat és a népi demokráciát. Munkásszövetségünk nem ad fel semmit az utóbbi tízezer év vívmányaiból.

Noha az ellenforradalom 12–14 milliárd forintot rugó hatalmas veszteséget okozott, a kormány már eddig is sokat tett a dolgozók életszínvonalának emelése érdekében. Így a többi között 2,8 milliárd forintot irányzott elő a fizetési kérdés rendezésére.

Fock Jenő befejezésül kidomborította, hogy a magyar szakszervezetek továbbra is tagjai maradnak a Szakszervezeti Világszövetségnek és kapcsolatot akarnak teremteni valamennyi ország szakszervezeteivel, azokkal is, amelyek nem tagjai az SZVSZ-nek.

Benoit Franchon, a Francia Általános Munkásszövetség főtitkára és Lucezi, az SZVSZ alelnöke is felszólalt a szakszervezeti aktív gyűlésén.

A gyűlés résztvevői határozatot hoztak a munkásszövetség egységének és a proletár nemzetköziség további megszilárdítására vonatkozólag.

Jegyzékváltás a magyar és az angol kormány között

BUDAPEST. (Agerpres.)

Mint jelentették, a Magyar Népköztársaság külügyminisztériuma jegyzéket intézett a budapesti angol követséghez Cowley ezredes, a követség katonai attaséjának kiutasításával kapcsolatban. A jegyzék hangsúlyozza, hogy Cowley ezredes szoros kapcsolatban tartott fenn az ellenforradalmárokkal és ezért a magyar kormány kiutasította Magyarországról.

Az angol kormány válaszejegyzékében tagadja a Cowley ezredes ellen emelt vádat és azt állítja, hogy a kiutasított diplomata a magyarországi események során nem követett el semmi olyat, ami összeférhetetlen lenne egy bizonyos országban akkreditált katonai attasé magatartásával.

A Magyar NK külügyminisztériuma február 5-i válaszejegyzékében újból hangsúlyozta, hogy Cowley ezredes szoros kapcsolatokat tartott

fenn az ellenforradalom vezetőivel, katonai és katonai-politikai tanácsokkal segítette a Magyar Népköztársaság államrendjének megdöntésére irányuló akciók szervezését. A magyar külügyminisztérium úgy véli, hogy az angol kormány jegyzékének célja elterelni a közvélemény figyelmét Cowley ezredes magyarországi tevékenységéről.

A jegyzék rámutat arra, hogy az angol kormány minden indoklás nélkül kiutasította Angliából a londoni magyar követség katonai attaséját. A magyar kormány ezt az intézkedést megtorló aktnak tekinteli feleletképpen Cowley ezredes Magyarországról történt jogos kiutasítására. A Magyar Népköztársaság külügyminisztériuma hangsúlyozza, hogy az angol kormány eme lépése nem segíti elő a két ország közötti közlekedést, hanem éppen ellenkezőleg, hozzájárul a nemzetközi feszültség fokozásához.

Eisenhower elnök sajtónyilatkozata

WASHINGTON. (Agerpres.)

Eisenhower, az Egyesült Államok elnöke február 6-án sajtóértekezlet keretében kijelentette, hogy az Egyesült Államok igyekszik sikeresen bizonyítani az úgynevezett „Eisenhower-elv” hasznosságát a közép-keleti államok jelenleg Amerikában tartózkodó vezetőinek.

A Saud királlyal folytatott tárgyalásokra vonatkozólag kijelentette, hogy ez alkalommal kölcsönös és jobb megértésre jutottak. Ami az amerikai kongresszusnak az „Eisenhower-elv”-el kapcsolatos állásfoglalását illeti, az elnök kijelentette, hogy sajnál minden olyan huzavonát, amelynek célja az akciók késleltetése.

Eisenhower nem volt hajlandó nyilván véleményt nyilvánítani Norstad tábornok, a NATO hadsereg főparancsnokának legutóbbi nyilatkozatáról. Mint ismeretes, a tábornok katonai szempontból borúlátóan

ítélte meg a NATO kilátásait. Eisenhower kijelentette, hogy ez a kérdés titkos jellegű és nem hajlandó nyilvánosságra hozni. Ugyanakkor rámutatott, hogy az atlanti egyezmény katonai helyzetre vonatkozó nézetei azon alapszanak, hogy Nyugat-Németország továbbra is megvalósítja a neki javasolt katonai terveket és Franciaország visszahívja csapatait Algériából Európába.

A sajtóértekezlet résztvevői kérdést intéztek Eisenhowerhez, nyilvánvalóan véleményét az ENSZ legutóbbi határozatával kapcsolatban, mely követeli, hogy Izrael vonja ki csapatait Egyiptom területéről. Eisenhower ugyanolyan értelmű magatartást tanúsított, mint Dulles február 5-én: nem volt hajlandó nyilatkozni, hogy vajon az Egyesült Államok gazdasági vagy más természetű szankciókat alkalmaz-e Izrael ellen, amennyiben ez nem hajlandó teljesíteni az ENSZ határozatát.